

بسم الله الرحمن الرحيم

منشور دانشتیمی های دوره ی ابتدایی

(پایه سوم)

جهت بهره برداری کارشناسان ، مدیران، معاونان، آموزگاران و اولیای دانش آموزان

عنوان و نام پدیدآور : منشور دانستنی های دوره ی ابتدایی (پایه سوم)

مشخصات نشر : تبریز: انتشارات آلتین، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری : ۲۸۰ ص: مصور، جدول.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۸۹۰۲-۰۸-۹ ریال ۸۵۰۰۰

وضعیت فهرست نویسی : فیپای مختصر

یادداشت : تدوین و تالیف حمیده نیکی زرنق، ماهرخ ایرجی، کیوان صفری، عالیہ بایبوردی، افسانہ

قلی پور، منیژه بقال آذردوست...

شناسه افزوده : نیکی زرنق، حمیده، ۱۳۵۰ -

شماره کتابشناسی ملی : ۴۸۹۴۸۹۶

منشور دانستنی های دوره ی ابتدایی (پایه سوم)

شورای سیاست گذاری استان: جعفرپاشایی، محمدشاطریان، ثریا حسین پورجمشیدی، ناصرابراهیمی،
ناصرتاری زاد

تدوین و تالیف: حمیده نیکی زرنق، ماهرخ ایرجی، کیوان صفری، عالیہ بایبوردی، افسانہ قلی پور، منیژه
بقال آذردوست، وحیده روزبه امیراله حیدر خانی، فاطمه نوری ارس، مریم حافظی، سعیده ابوالحسن
زاده، رقیه احمدی، سمیرا فتحی

با سپاس از مسئولین دبیرخانه پایه سوم: ستر در ناحیه پنج تبریز: علی رضا ستاری، حسن خدایی

• ناشر: انتشارات آلتین

• چاپ: اول / قطع: وزیری / بهار ۹۷

• ویراستار: یوسف قربانزاده

• صفحه آرای: مینا نعمتی ورگهان

• عکس و طرح روی جلد: مینا نعمتی ورگهان، سیدجوادبرادر

• شمارگان و تعداد صفحه: ۲۸۰

• لیتو گرافی/چاپ و صحافی: افرانگ/امین

• تیراژ/ قیمت: ۸۵۰۰/۱۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۹۰۲-۰۸-۹

web: www.Altin-E.ir email: yosefr.@yahoo.com

مرکز پخش: تبریز خیابان امام خمینی (ره) بازار بزرگ تربیت زیر زمین پلاک ۳۱

تلفن: ۰۴۱۳۵۵۳۱۹۶۷ - ۰۹۳۸۱۴۳۱۱۸۵ - ۰۹۱۴۴۱۲۷۴۹۹

بر موجب مصوب ۱۱/۱۰/۱۳۹۵ هیات از معاونان محلی حقوق و مسئولیت این کتاب برای عرضه عمومی باشد.

فهرست مطالب

۱۰	مقدمه
۱۳	پیشگفتار
۱۵	سخنی با اولیای گرامی و همکاران محترم
۱۷	پیام آموزشی-تربیتی
۱۸	فصل اول کلیات
۱۹	دوره‌ی انشایی: اهمیت آن
۲۲	برنامه‌ی درسی ملی بر اساس سند تحول بنیادین
۲۳	رویکرد برنامه‌ی درسی ملی
۲۴	اصول حاکم بر برنامه‌های درسی و تربیتی
۲۶	پیش فرض‌های برنامه‌ی درسی ملی
۲۷	اصول حاکم بر راهبردهای یادگیری - یادگیری
۲۹	فصل دوم دانستی‌های معلمان
۳۰	دانش‌آموزان تلفیقی- فراگیر
۳۰	گروه ۱) دانش‌آموزان دارای آسیب دیدگی‌های شنوایی
۳۲	راهکارهای پیشنهادی برای معلمان دانش‌آموزان کمشنوا
۳۳	گروه ۲) دانش‌آموزان دارای آسیب دیدگی‌های بینایی
۳۶	راهکارهای پیشنهادی برای معلمان دانش‌آموزان کمبینا
۳۷	گروه ۳) دانش‌آموزان دیرآموز
۳۸	راهکارهای پیشنهادی برای معلمان دانش‌آموزان دیرآموز
۴۰	گروه ۴- دانش‌آموزان دارای مشکلات یا اختلالات یادگیری
۴۱	اختلالات یادگیری رایج در بین دانش‌آموزان
۴۳	گروه ۵) دانش‌آموزان دارای مشکلات رفتاری و هیجانی
۴۳	الف) پیش‌فعال
۴۷	ب) اوتیسم
۵۰	ج) ناسازگاری
۵۳	ویژگی‌های دانش‌آموزان پایه‌ی سوم

۶۳	ضرورت آموزش مهارت‌های اجتماعی به کودکان
۶۷	عوامل کاهش رغبت دانش‌آموز برای رفتن به مدرسه
۷۱	فصل سوم دانستنی‌های اولیاء
۷۲	ضرورت ارتباط خانه و مدرسه
۷۵	چند نکته‌ی اساسی در برقراری ارتباط بین خانه و مدرسه
۷۵	همکاری خانه و مدرسه در امور آموزشی دانش‌آموزان
۷۶	قوانین و انتظارات مدرسه از اولیای دانش‌آموزان
۷۹	قوانین سرپرست رفت و آمد دانش‌آموزان
۸۱	فصل چهارم معرفی دروس
۸۲	قرآن
۸۲	اهداف آموزش قرآن در پایه‌ی سوم ابتدایی
۸۳	فصل اول: آموزش قرأت قرآن
۸۴	آموزش علمی وضو
۸۵	آموزش عملی نماز
۸۶	آموزش عملی اذان
۸۶	فصل دوم: آموزش روخوانی قرآن کریم
۸۷	فصل سوم: انس با قرآن کریم
۸۸	آموزش پیام‌های قرآنی
۸۸	قرآن در تابستان
۸۹	فارسی
۸۹	راهکارهای تقویت مهارت املاء
۹۰	راهکارهای تقویت مهارت جمله نویسی (بند نویسی)
۹۲	توضیحات دروس
۱۰۲	ریاضی
۱۰۳	فصل اول
۱۰۸	فصل دوم
۱۱۳	فصل سوم
۱۲۰	فصل چهارم

۱۲۶	فصل پنجم
۱۳۰	فصل ششم
۱۳۵	فصل هفت
۱۳۹	فصل هشت
۱۴۴	علوم
۱۴۴	اهداف آموزشی علوم پایه‌ی سوم ابتدایی
۱۴۴	بخش‌های مختلف کتاب درسی علوم پایه‌ی سوم ابتدایی
۱۴۵	توضیحات دروس
۱۵۴	هنر
۱۵۴	برنامه‌ی درسی هنر
۱۵۶	اهداف کلی با نام‌های اصلی هنر
۱۵۷	محتوای درس هنر
۱۵۷	آنچه در ارتباط با طبیعت می‌آموزد
۱۵۸	آنچه در نقاشی می‌آموزد
۱۵۸	آنچه در کار دستی می‌آموزد
۱۵۸	آنچه در تربیت شنوایی می‌آموزد
۱۵۹	آنچه در قصه و قصه‌گویی می‌آموزد
۱۵۹	آنچه در نمایش می‌آموزد
۱۶۰	تنوعی هوش‌های چندگانه
۱۶۰	انواع هوش
۱۶۲	نقاشی
۱۶۴	کار دستی
۱۶۶	تربیت شنوایی
۱۶۷	قصه و خاطره
۱۶۸	نمایش
۱۶۹	تربیت بدنی
۱۶۹	اهداف تربیت‌بدنی
۱۶۹	اهداف عمومی تربیت‌بدنی در دوره‌ی ابتدایی
۱۷۱	اهداف اختصاصی تربیت‌بدنی
۱۷۳	عنوان‌های درسی تربیت بدنی پایه سوم دوره ابتدایی

۱۷۵	مثالهایی از لغات و مفاهیم کلیدی برای توصیف يك رفتار
۱۷۷	نقش نگرش دانش‌آموزان و والدین در تنظیم اهداف
۱۷۸	خصوصیات و ویژگی‌های رشدی کودکان ۶ تا ۹ سال
۱۸۵	اهمیت بازی‌ها
۱۸۵	بازی‌های بومی- محلی، گروهی
۱۸۶	جایگاه، اهمیت و ضرورت فعالیت بدنی
۱۸۷	اثرات ورزش شنا بر سلامتی و تندرستی
۱۸۹	معرفی و ضرورت طرح شنا (سباح)
۱۹۲	شرایط و نحوه‌ی آموزش شنا
۱۹۳	هدیه‌های آسمان:
۱۹۴	توضیحات دروس
۲۰۸	مطالعات اجتماعی
۲۰۸	ساختار و محتوای کتاب مطالعات اجتماعی
۲۰۸	فصل اول
۲۱۳	فصل دوم
۲۱۸	فصل سوم
۲۲۰	فصل چهارم
۲۲۵	فصل پنجم
۲۳۰	فصل ششم
۲۳۲	فصل هفتم
۲۳۷	فصل پنجم ارزشیابی کیفی-توصیفی
۲۳۸	ارزشیابی کیفی-توصیفی
۲۳۸	ضرورت تغییر شیوه‌ی ارزشیابی
۲۳۹	ارزشیابی کیفی-توصیفی چیست؟
۲۴۰	ابزارهای ارزشیابی کیفی - توصیفی
۲۵۱	پرسش‌های پی‌گیر
۲۵۱	تکالیف درسی
۲۵۲	بازخورد چیست؟
۲۵۶	گزارش پیشرفت تحصیلی

۲۵۷	وقفه‌ی تحصیلی
۲۵۹	انواع تکلیف
۲۶۲	چند نکته پیرامون انتخاب کتاب غیر درسی برای کودکان
۲۶۳	چگونه کتاب مناسب برای فرزندان انتخاب کنیم؟
۲۶۶	ضمائم و منابع
۲۷۴	منابع

www.ketab.ir

یکی از نظام‌های مهم و مؤثر در جهان امروز و آینده، نظام آموزش و پرورش می‌باشد. نظامی که نقش اساسی و زیربنایی در رشد و توسعه‌ی جوامع بشری داشته و موضوع اساسی و محور اصلی آن تعلیم و تربیت انسان است. نظامی که از یک سو تربیت انسان‌هایی سالم، مؤمن، بالنده، عالم و متعادل را بر عهده دارد و از سویی دیگر به تربیت و تأمین نیروی انسانی مورد نیاز جامعه می‌پردازد. وظیفه‌ی اصلی آموزش و پرورش به عنوان یک نهاد دولتی و رسمی، پرورش شهروند سالم و نیروهای انسانی متعهد و کارآمد برای ورود به جامعه است که در این میان نقش خانواده و والدین را نمی‌توان نادیده گرفت. در سال‌های اخیر با عنایت به برنامه‌ی درسی ملی و سند تحول بنیادین آموزش و پرورش سعی شده است برنامه‌ی درسی و آموزشی به گونه‌ای تدوین شود که موجبات تحول در شیوه‌های سنتی تدریس معلمان را فراهم آورد و به جای سخنرانی‌های خسته کننده و انتقال مستقیم دانش به فراگیران و حذف کردن مطالب، آنان را به فراگیری راه‌های کسب دانش و یادگیری هدایت نماید. این امر در دوره‌ی ابتدایی از اهمیت و حساسیت ویژه‌ای برخوردار است، چون اولین گام‌های آموزش رسمی در این دوره شکل می‌گیرد. مسئولین آموزش و پرورش در چند سال اخیر با تمسک به بنیادهای برنامه‌ی درسی ملی و سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، خصوصاً خط مشی قراردادن و پیروی از منویات مقام معظم رهبری "مدظله العالی" دست به تحول در آموزش و پرورش زده‌اند و اقدام به تألیف کتاب‌های جدید نموده‌اند و تغییرات اساسی در محتوا و آموزش دروس پدید آورده‌اند. جهت تحقق اهداف عالی تعلیم و تربیت اسلامی - ایرانی، همکاری صمیمانه و تنگاتنگ نهاد خانواده و مربیان ضروری است.

مجموعه‌ی حاضر شامل کتاب و محتوای الکترونیکی، تلاشی است در راستای تحقق راهکار ۴/۳ از فصل هفتم سند تحول بنیادین مبنی بر تدوین برنامه‌ی جامع مشارکت خانواده و نهادهای تربیتی و آموزشی برای تقویت فرهنگ تربیتی خانواده و تحقق شایستگی‌های پایه‌ی دانش‌آموزان. لازم است تا والدین به عنوان یکی از ارکان مهم تعلیم و تربیت نسبت به این تغییرات آگاهی لازم را داشته باشند.

محتوای مطالبی که در این مجموعه آورده شده است راهی است برای تقویت و بهبود این ارتباطی بین خانه و مدرسه، جهت دست‌یافتن به اهداف والای تربیتی و آموزشی در طول فصل، که شامل مباحث ذیل می‌باشد:

فصل اول: کلیات (دوره‌ی ابتدایی) - اهمیت آن، برنامه‌ی درسی ملی بر اساس سند تحول بنیادین، رویکرد برنامه‌ی درسی ملی، اصول حاکم بر برنامه‌های درسی و تربیتی، پیش فرض‌های برنامه‌ی درسی ملی، نقش معلم از دیدگاه برنامه‌ی درسی ملی، اصول حاکم بر راهبردهای یاددهی - یادگیری

فصل دوم: دانستنی‌های معلم (دانش‌آموزان تلفیقی) - فرآیند، ویژگی‌های دانش‌آموزان به تفکیک پایه، ضرورت آموزش مهارت‌های اجتماعی، کودکان، عوامل کاهش رغبت دانش‌آموزان برای رفتن به مدرسه

فصل سوم: دانستنی‌های اولیاء (ضرورت ارتباط خانه و مدرسه، چند نکته - ی اساسی در برقراری ارتباط بین خانه و مدرسه، همکاری خانه و مدرسه در امور آموزشی دانش‌آموزان، قوانین و انتظارات مدرسه از اولیای دانش‌آموزان، قوانین سرویس رفت و آمد دانش‌آموزان)

فصل چهارم: (معرفی دروس پایه‌ی سوم، اهمیت بازی، معرفی چند بازی

بومی - محلی)

فصل پنجم: (ارزشیابی کیفی-توصیفی، انواع تکلیف، چند نکته پیرامون

انتخاب کتاب غیردرسی برای کودکان و ضmann)

www.ketab.ir